

Liite 1: Yhteysviranomaisen lausunnon keskeiset pääkohdat sekä niiden huomioon ottaminen arviointityössä

LAMMASNEVAN AURINKOVOIMAHANKE

EE PV 2 Oy

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

22.5.2026

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot	
<ul style="list-style-type: none">• Arviointiselostuksessa tulee kuvata tarkemmin aurinkopaneelien ja akkuvaraston sijoittuminen.• Sekä uuden että kunnostettavan tiestön pituudet tulee esittää arviointiselostuksessa. Aurinkovoimaloiden, huoltoteiden ja sähkönsiirron rakentamiseen tarvittavat maa-ainesmäärät ja niiden saatavuus tulee esittää. Rakentamisessa syntyvien ylijäämämaiden määrät ja käyttö sekä mahdolliset läjitysalueet tulee esittää. Tiedot toiminnan aikana syntyvistä jätteistä ja niiden määristä tulee esittää, kuten myös jätteiden käsittelymenetelmät ja niiden loppusijoitus- tai hyödyntämisvaihtoehdot. Myös purkamisessa syntyvän jätteen määrä tulee arvioida, mukaan lukien kierrätyskelpoinen jäte.	<ul style="list-style-type: none">• YVA-selostuksessa on kuvattu suunniteltujen rakenteiden sijoittuminen luvussa 3 (arvioitavat vaihtoehdot) sekä tarkemmin liitteessä 3 (Aurinkovoima-alueen rakenteiden tarkempi sijoitussuunnitelma).• Tiestön pituudet on esitetty selostuksessa.• Maa-aineksen määrät ja lähimmät maa-ainesten otopaikat on esitetty selostuksessa. Maa-ainesten otto tarkentuu hankkeen jatkosuunnittelussa.• Ylijäämämaiden määrät ja käyttö tarkentuu jatkosuunnittelussa. Maa-aineksiä voisi mahdollisesti käyttää vesienhallintarakenteiden toteuttamisessa.• Materiaalien käytöstä poistoa ja kierrätettävyyttä on käsitelty arviointiselostuksessa.• Aurinkopaneelit sekä näihin liittyvät muut komponentit ja järjestelmät sekä perustukset kierrätetään käyttöönsä loppuessa European Energy Suomi Oy:n ja laitetoimittajien ESMP-järjestelmän tai muun vastaavan mukaisesti.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<ul style="list-style-type: none"> Alueella on voimassa oleva turvetuotannon ympäristölupa (113/2008/4), jonka jälkihoitotoimenpiteet ovat vielä kesken. Arviointiselostuksessa tulee huomioida, miten ympäristöluvan voimassaolo ja siihen liittyvät jälkihoitotoimenpiteet vaikuttavat hankkeen toteuttamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Huomioitu YVA-selostuksessa ja vesienhallintasuunnitelmassa. Lupa- ja valvontavirastolta on pyydetty kyseinen ympäristölupa (113/2008/4) hankkeen arviointityön tueksi. Ympäristölupa on toimitettu konsultille 9.4.2026. Turvetuotantoalueen ympäristöluvassa on linjattu, että tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan, tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön. Alue on pitkälti jo siirtynyt viljelykäyttöön. Viimeistään aurinkovoimalatoimintaan siirryttäessä toiminnan katsotaan siirtyvän pysyvästi muuhun käyttöön, ellei kahden vuoden määräaika ole täyttynyt jo ennen. Alueelle mahdollisesti käyttöön jäävien vesienhallintarakenteiden kuntoa tulee ylläpitää vesien hyvän laadullisen ja määrällisen hallinnan varmistamiseksi. Poikkeuksena uhanalaisen linnun elinympäristön suojavyöhykkeet, jossa noudatetaan omaa ohjeistusta.
Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat	
<ul style="list-style-type: none"> Voimajohdon lunastusluvan osalta tulee huomioida myös laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta (768/2004). 	<ul style="list-style-type: none"> Tarkennettu YVA-selostuksen luvussa 5 (Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat).

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<ul style="list-style-type: none"> Muinaismuistolain kajoamislupaan liittyen pyydetään tarkentamaan, että muinaismuistolain 11 §:n mukaista kajoamislupaa tulee hakea, mikäli maankäyttöhankkeessa on tarve kajota kiinteään muinaisjäänökseen. 	
<i>Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Arviointiohjelmassa on pääosin tunnistettu hankkeen merkittävät vaikutukset. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan myös hankkeen vaikutukset pintavesiin sekä linnustoon voivat nousta merkittäviksi. Lisäksi sähkönsiirron osalta tulee tunnistaa ja arvioida kyseisen hankkeen merkittävät vaikutukset. Vaikutukset tulee arvioida ilman lieventämistoimenpiteitä. Arvioinnin yhteydessä tulee esittää mahdollisia haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Tarkennettu merkittäviä vaikutuksia YVA-selostukseen. Vaikutukset on arvioitu ilman lieventämistoimenpiteitä. Mahdollisia haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteitä on esitetty vaikutustyypeittäin.
<i>Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Sähkönsiirtoreitit risteävät arviointiohjelmassa kerrotun lisäksi merkintöjä 'moottorikelkkailureitti' ja 'voimajohto, uusi', joihin liittyy maakuntakaavassa suunnittelumääräykset. Hankkeessa on keskeistä arvioida erityisesti aurinkovoimaan, sähkönsiirtoon, ekologisiin yhteyksiin ja happamiin sulfaattimaihin liittyvien suunnittelumääräysten toteutumista. 	<ul style="list-style-type: none"> Huomioitu YVA-selostuksessa.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<i>Vaikutus maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaisjäänöksiin</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Maisemavaikutusten lieventämiseksi tulee esittää sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat toteutettavissa itse hankealueella eivätkä ole riippuvaisia ympäröivän alueen maankäytöstä. 	<ul style="list-style-type: none"> Luvussa 8.9 on esitetty yleisiä maisemavaikutusten lieventämiskeinoja aurinkovoimarakentamisen suhteen sekä hankekohtaisia lievennyskeinoja, jotka ovat toteutettavissa hankealueella.
<i>Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pinta- ja pohjavesiin</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Hankkeen pintavesivaikutusten arvioimiseksi tulee vesienhallintasuunnitelmaan sisällyttää alueen kuivatus-, maanmuokkaus- ja ojitusuunnitelmat sekä hulevesi- ja vesiensuojelusuunnitelma. Suunnitelmassa tulee lisäksi varata alueet hulevesien riittävälle viivyttämiseksi sekä esittää keinot sadannan imeyttämisen edistämiseksi ja pohjaveden pinnan pitämiseksi nykytasolla tai sen yläpuolella. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi, mitä turvetuotannon aikaisia vesienkäsittelyrakenteita aiotaan hyödyntää, ja kuinka tuotannosta poistuvat alueet eristetään turvetuotantoon jäävästä alueesta. Arviointiselostuksessa tulee esittää, miten happamat sulfaattimaat huomioidaan hankkeessa sekä keinoja niiden aiheuttamien haittojen minimoimiseen. Arviointiselostuksessa tulee arvioida hankkeiden yhteisvaikutukset pintavesiin sekä huomioida valuma-alueen kokonaiskuormitus. Suomen ympäristökeskuksen 	<ul style="list-style-type: none"> Hankkeen yhteydessä on laadittu vesienhallintasuunnitelma, joka on YVA-selostuksen liitteenä 7. Happamat sulfaattimaat on huomioitu YVA-selostuksessa. Hankkeiden yhteisvaikutukset pintavesiin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus on huomioitu YVA-selostuksessa. YVA-selostuksessa on huomioitu hankealueen alapuolisten ja sähkönsiirtoreitin ylittämien tai sivuavien vesimuodostumien ekologiseen tilaa. YVA-selostuksessa on käsitelty kalastoa ja kalataloutta pintavesiosiossa.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<p>virtavesiaineiston perusteella hankealueen alapuolisissa vesistöissä esiintyy lohikaloja, mutta tätä ei ole mainittu arviointiohjelmassa. Arviointiselostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutuksia hankealueen alapuolisten ja sähkönsiirtoreitin ylittämien tai sivuavien vesimuodostumien ekologiseen tilaan sekä lisäksi muihin pintavesiin.</p>	
Vaikutukset ilmastoon	
<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan aikaisten ilmastovai- kutusten arvioinnissa tulee käyt- tää aurinkovoimapuiston tuotan- non ajankohdalle ennustettavaa päästökerrointa. Arviointiselos- tuksessa tulee arvioida, milloin voimaloiden tuottama päästötön energia on kompensoinut raken- tamisvaiheen aikana syntyneet il- mastopäästöt. Ilmastovaikutus- ten arvioinnin tulosten yhteenve- dossa tulee eritellä eri vaiheiden ja toimintojen ilmastovaikutuk- set. Hankkeen ilmastovaikutukset tulee suhteuttaa myös mahdolli- siin paikallisiin ja alueellisiin il- masto- ja päästövähennystavoit- teisiin. • Arviointiselostuksessa tulee esit- tää haitallisia ilmastovaikutuksia lieventäviä keinoja. Rakentami- sen vaikutus metsätalouden hiili- nielun ja -varaston pienenemi- seen tulee selvittää sekä arvioida keinoja, joilla menetystä voidaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen ominaispäästökerroin eri vaihtoehtoyhdistelmissä on esitetty kappaleessa 12.6. Suhdetta alueelli- siin ja paikallisiin ilmasto- ja päästö- vähennystavoitteisiin on tarkasteltu kappaleessa 12.6. • Lieventämiskeinoja on esitetty kap- paleessa 12.7. Metsäisen alan häviä- minen on esitetty kappaleessa 12.2. • Ilmastonmuutoksen aiheuttamia ris- kejä tarkastellaan kappaleessa 12.5.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<p>korvata. Arviointiselostuksessa tulee esittää poistuvan puuston määrä ja metsäisen alan häviäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit hankkeeseen pyritään tunnistamaan. Myös keinot riskien vähentämiseksi ja niihin sopeutumisiksi tulee tunnistaa. 	
Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin	
<ul style="list-style-type: none"> • Luontoselvitysten tekemisessä ja luontovaikutusten arvioinnissa tulee noudattaa Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi-oppaassa (LUOPAS-opas) annettuja suosituksia. Suosituksista poikkeaminen on perusteltava. Selvitysalueella tehdyt lajihavainnot tulee tallentaa laji.fi-sivustolle. • Luontokartoitusten tulosten havainnollistamiseksi laji- ja luontotyyppikartoitusten tulokset tulee koota samaan karttaan aurinkovoimahankkeen rakenteiden kanssa. • Hankealueen ympäristössä on viireillä useita tuuli- ja aurinkovoimahankkeita, joten yhteisvaikutusten arviointi tulee tehdä huolellisesti ja riittävän laajalta alueelta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Huomioitu arviointiselostuksen luvussa 13, arvioinnissa on noudatettu LUOPAS-opasta. • Laji- ja luontotyyppikartoitusten tulokset on esitetty kartoilla aurinkovoimahankkeen rakenteiden kanssa luvussa 13. • Yhteisvaikutuksia on arvioitu luvussa 25.8.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
Vaikutukset linnustoon	
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteysviranomaisen katsoo, että suunnitellut muuttolinnuston selvitykset ovat riittämättömiä. Hankkeen levähtäjälaskennat tulee toteuttaa LUOPAS-oppaan suositusten mukaisesti, mukaan lukien havainnointipäivien määrä. Maast selvitysten tulee kattaa koko hankkeen vaikutusalue. • Pesimälinnuston selvityksissä tulee noudattaa vakiintuneita valtakunnallisia maastotyömenetelmiä, jotta saadut tulokset ovat vertailukelpoisia ja niiden tulkinnaissa voidaan käyttää hyväksi valtakunnallisia seuranta-aineistoja. Yhteysviranomaisen katsoo, että suunnitellut pesimälinnuston selvitykset eivät ole riittäviä. Käytettävissä menetelmissä, ajankohdissa ja havainnointipäivien määrässä tulee noudattaa LUOPAS-oppaan ohjeistusta. Selvityksissä tulee ottaa huomioon alueella esiintyvän lintulajiston käyttäytyminen, jotta eri vuoden- ja vuorokauden aikoihin aktiiviset lajit voidaan havaita. • Pöllöjen osalta vaikutusten arvioinnissa tulee maast selvitysten lisäksi käyttää alueen aikaisempia havaintotietoja sekä kirjallisuutta, sillä kannat vaihtelevat eri vuosina voimakkaasti ravintotilanteen mukaan. 	<p>Muuttolinnut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankealueella toteutettiin 10 päivää levähtäjälintulaskentaa keväällä ja syksyllä, eli yhteensä 20 päivää. Määrät ovat LUOPAS-oppaan mukaisia. <p>Pesimälinnut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aurinkovoima-alueella toteutettiin sovellettua kartoituslaskentaa yhteensä kolmena päivänä, joiden lisäksi linnustoa havainnoitiin myös yhden päivän aikana toteutettujen pistelaskentojen aikana. Määrät ovat LUOPAS-oppaan mukaisia. Näiden lisäksi sähkönsiirtoreitillä toteutettiin sovellettua kartoituslaskentaa yhteensä viiden päivän ajan. Hankealueen pieneen kokoon nähden selvitykset katsotaan riittäviksi. <p>Pöllöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pöllöjen osalta vaikutusarvioinnit perustuvat havaittujen lintujen lisäksi lajitietokeskukselta saatuihin aiempiin havaintoihin. <p>Sensitiivinen laji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huomioidaan YVA-selostuksessa. Lajille toteutetaan oma erillinen liite, jossa esitetään lajin havainnot, sekä toimenpiteitä lajin suojelemiseksi hankealueella. <p>Suuret petolinnut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huomioidaan YVA-selostuksessa. Suurikokoisten petolintujen osalta

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<ul style="list-style-type: none">• Hankkeen vaikutukset uhanalaisen lintulajiin sekä sen suojelutasoon tulee arvioida ajantasaisen tiedon perusteella niin paikallisella, alueellisella kuin valtakunnallisella tasolla.• Arviointiselostuksessa tulee arvioida sekä hankealueen että sähkönsiirron vaikutukset suuriin uhanalaisiin petolintuihin ja niiden elinympäristöihin. Hankkeen vaikutusten arvioinnin tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin reviirien määrästä, nykytilanteesta, pesäpaikkojen sijainnista sekä reviirillä elävien petolintujen reviirien käytöstä. Lisäksi tulee varmistua siitä, että kyseisen linnun pesiä ei sijoitu suunniteltujen sähkönsiirtoreittien läheisyyteen. Arviointiselostuksessa tulee arvioida lajin törmäysriskiä voimajohdointiin. Vaikutusten arvioinnissa tulee myös huomioida näiden lajien reviireille sijoittuvien hankkeiden ja maankäytön aiheuttamat yhteisvaikutukset. Hankkeessa tulee varmistua siitä, ettei hanke johda luonnonsuojelulaissa kiellettyihin seurauksiin ja esittää keinoja vaikutusten lieventämiseksi.	<p>vaikutusten arvioinnit perustuvat lajitietokeskukselta saatuihin viimeisiin havaintoihin. Sähkönsiirtoreittien vaikutuspiirissä pesii maakotka, johon kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa. Myös muiden petolintujen osalta arvioidaan mahdollisia vaikutuksia. Yhteisvaikutuksissa otetaan huomioon kaikki lähialueen hankkeet ja niiden vaikutukset maakotkaan ja muihin petolintuihin.</p>

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
Vaikutukset muuhun elämistöön	
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteysviranomaisen huomauttaa, että ympäristöministeriön julkaiseman direktiivilajien esittelyn (Nieminen & Ahola 2017) mukaan käyntikertoja viitasammakolle soveltuvilla alueilla tulee olla vähintään kaksi, mikäli ensimmäisellä käyntikerralla ei havaita lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. • Liito-oravas selvitysten tulee kattaa hankkeen ja sähkönsiirtoreitien vaikutusalue. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot sijoittuvat noin 100 m etäisyydelle Peräpals-tan yksityisestä suojelualueesta (YSA238947), jossa esiintyy liito-oravaa. Liito-oravaselvityksissä tulee kartoittaa myös lajille soveltuvat elinympäristöt sekä niissä havaitut kolopuut ja risupesät, vaikka alueilta ei olisikaan papannahaintoja. Arviointiselostuksessa tulee esittää ratkaisumalleja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen välisten kulkuyhteyksien ja kytkeytyneisyyden säilyttämiseen ja vahvistamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Viitasammakon osalta maastossa on käyty yhtenä päivänä, mutta havaintoja viitasammakosta ilmeni heti ensimmäisellä kerralla kaikista potentiaalisista kohteista. • Liito-oravan osalta huomioidaan Peräpalsta YVA-selostuksessa laji.fi-havaintojen kautta sekä maastokäynnin perusteella, huomioiden kulkuyhteydet Peräpalstalle. • Peräpalstalla kasvaa järeitä kuusia ja haapoja, joten se on edelleen potentiaalinen kohde liito-oravalle. Havaintoa lajista ei kuitenkaan tehty. Kohteen ympäristössä on tehty jo aiemmin ja tehtiin selvityskeväänä 2025 runsaasti avohakkuita, joten kohde on jäämässä hakkuiden saartamaksi. Sähköreitien ja kohteen väli oli harvennushakattua. Lisäksi mahdollista liito-oravaa uhkaa esim. viirupöllö, joka havaittiin varoittelualueella lähitöllä ja joka siten mitä todennäköisimmin pesi alueella.
Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja suojeleuhjelmien kohteisiin	
<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen sähkönsiirtoreitit sijoittuvat Lehminevankallion alueelle, jolle Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on ehdottanut perustettavaksi yksityistä luonnonsuojelu-alueita. Ehdotettu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lehminevankallion alueelle on perustettu 2025 yksityismaiden luonnonsuojelualue Aarrela (YSA271218), joka on huomioitu vaikutusten arvioinnissa. • Hankkeen vaikutuksista Varisnevan (FI0800015, SAC) Natura-alueen

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<p>luonnonsuojelualue tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varisnevan Natura-alueen osalta tulee tehdä Natura-arviointi, joka tulee toimittaa arviointiselostuksen yhteydessä. 	<p>luontoarvoihin on laadittu erillinen luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura -arviointi, joka on arviointiselostuksen liitteenä.</p>
Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaikutusten arvioinnissa tulee selvittää, miten hanke vaikuttaa alueella olevien luonnonvarojen hyödyntämiseen mukaan lukien metsästys, marjastus ja sienestys. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen on arvioitu YVA-selostuksen luvussa 22.
Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen	
<ul style="list-style-type: none"> • Arviointiselostuksessa tulee esittää, miten lähimmät asuin- ja lomarakennukset otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa. • Lisäksi olisi hyvä kertoa, mikä on hankkeesta vastaavan mielestä pienin mahdollinen sähkösiirron etäisyys lähimpään kiinteistöön, joka tulee toteutua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lammasnevan hankkeessa asuin- ja lomarakennusten ja tarkemman paneelisijoittelun välillä on tarkoitus pitää vähintään 100 metrin suojaetäisyys niin, että lähin suunniteltu paneelirakenne sijoittuu vähintään 100 metrin etäisyydelle lähimmästä asuinkäytössä olevasta rakennuksesta hankkeen toteutuessa. • Asuin- ja lomarakennuksiin on pyritty pitämään 150 metrin suojaetäisyys voimajohdosta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 190 metrin ja lähin lomarakennus noin 170 metrin etäisyydellä suunnitellun voimajohdon keskilinjasta.
Vaikutukset liikenteeseen	
<ul style="list-style-type: none"> • Selostuksessa on kuvattava, mistä arvioidut liikennemäärät muodostuvat ja millaisia ympäristövaikutuksia liikennemäärien 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuljetusreittivaihtoehdot on esitetty selostuksessa. • Aurinkovoimahankkeen kuljetukset ovat normaaliliikenteen mukaisia kuljetuksia muuten, mutta

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
<p>kasvusta aiheutuu vaikutusalueen asukkailla ja ympäristöllä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Arviointiselostuksessa tulee esittää kuljetusreittivaihtoehdot sekä mahdolliset erikoiskuljetusreitit. Yhteysviranomaisen pyytää myös huomioimaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelmat. 	<p>muuntajan kuljettaminen voi edellyttää erikoiskuljetusta. Mikäli muuntajan kuljettaminen edellyttää erikoiskuljetusta, tarkastellaan sen kuljetusta erikseen hankkeen edetessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hankkeessa on huomioitu tulevat tiesuunnitelmat YVA-selostusta tehdessä.
Heijastusvaikutukset	
<ul style="list-style-type: none"> Heijastusvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida mahdolliset negatiiviset vaikutukset linnustoon. Heijastevaikutuksen vaikutuksista lintuihin on tehty kansainvälisiä tutkimuksia, joita voi hyödyntää tarkastelussa. Yhteysviranomaisen pyytää esittämään arviointiselostuksessa heijastusvaikutusten osalta myös mahdolliset ehkäisemiskeinot. 	<ul style="list-style-type: none"> Heijastusvaikutuksia linnustoon on käsitelty linnustovaikutusten yhteydessä.
Ympäristö- ja turvallisuusriskit	
<ul style="list-style-type: none"> Arvioinnissa tulee tarkastella muun muassa tulipaloista, sähköiskuista, öljyvahingoista, kemikaaleista sekä poikkeuksellisista sääolosuhteista aiheutuvia riskejä ja niiden seurauksia sekä riskien ehkäisykeinoja. Arvioinnissa tulee huomioida aurinkovoima-alueet, akkuvarastointialue sekä sähkönsiirto. Arviointiselostuksesta tulee esittää, miten hankkeen suunnittelussa on huomioitu mahdollisten tulipalojen ehkäisy ja sammuus. Lisäksi tulee kuvata, mistä hankealueella saadaan sammuusvedet ja miten ne ohjataan 	<ul style="list-style-type: none"> Huomioitu YVA-selostuksessa.

22.5.2026

Yhteysviranomaisen lausunto	Lausunnon huomioon ottaminen YVA-selostuksessa
pois alueelta. Myös aurinkovoimama-alueen aitaamisen vaikutukset onnettomuustilanteissa tulee arvioida.	
<i>Epävarmuustekijät ja haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot</i>	
<ul style="list-style-type: none">Arvioinnissa käytetyt ja tehdyt oletukset sekä tunnistetut epävarmuustekijät ja niiden vaikutus arvioinnin lopputulokseen tulee esittää vaikutustyypeittäin arviointiselostuksessa.	<ul style="list-style-type: none">Huomioitu YVA-selostuksessa.
<i>Hankkeiden yhteisvaikutukset</i>	
<ul style="list-style-type: none">Arviointiselostuksessa tulee esittää kartalla hankkeet, joiden kanssa yhteisvaikutuksia on arvioitu.	<ul style="list-style-type: none">Huomioitu YVA-selostuksessa.
<i>Vaikutusten seuranta</i>	
<ul style="list-style-type: none">Yhteysviranomainen pitää tärkeänä, että arviointiselostuksessa kerrotaan kuka seurannasta vastaa ja miten seurantaa raportoidaan.	<ul style="list-style-type: none">Hankkeesta vastaava vastaa ympäristövaikutusten seurannasta ja raportoi viranomaiselle myöhemmin sovitavalla tavalla.